

VIII श्रम, कर, रेमिट्यान्स

VIII-1 काम खोजन

1. काम खोजन

हेलो वर्क

जापानमा सार्वजनिक रोजगार सुरक्षा कार्यालय हेलो वर्क भनिने एक राष्ट्रिय एजेन्सीले निःशुल्क रुपमा रोजगारीका लागि उचित परामर्श प्रदान गर्दछ । काम गर्ने अनुमति छ भने यो सस्थाले, जापानमा कामका लागि कम्पनी खोजी गर्न सघाउछ । ओसाकाको विदेशी रोजगार सर्बिस सेन्टर (उमेदा), विदेशी रोजगार सर्बिस कर्नर (साखाई) मा विदेशी अनुवादक को ब्यबस्था छ (पोर्तुगाली, स्पेनिश, चिनिया र अंग्रेजी भाषामा परामर्श लिन सकिन्छ)।

URL <https://jsite.mhlw.go.jp/osaka-foreigner/>

※ अंग्रेजीमा विदेशी रोजगार सर्बिस सेन्टरमा मात्र ।

रोजगार जानकारी मुलक पत्रिका, आदि ।

जापानमा रोजगारिका विज्ञापन भएका विभिन्न पत्रिका, म्यागजिन हरु प्रकासित हुन्छन । विदेशी भाषाहरूका अखबार, म्यागजिन र इन्टरनेटमा पनि रोजगारिका विज्ञापन प्रकाशित हुन्छन।

2. बिदेशी विद्यार्थीहरूले स्नातकपछि रोजगार खोजन

जापानमा भएका बिदेशी विद्यार्थीले बिद्यालय स्नातकपछि पढने भिषा बाट रोजगार भिषामा, जापान निवासको स्टेटस परिवर्तन गर्नु पर्छ। ओसाकाको " वैदेशिक रोजगार सेवा केन्द्र " ले यस्ता विद्यार्थीहरूको लागि परामर्श र रोजगारी प्रदान गर्न मार्गनिर्देशको साथसाथै निवासको योग्यता सम्बन्धी परामर्श पनि गर्छ ।

वैदेशिक रोजगार सेवा केन्द्र ओसाका (परिशिष्ट 4

URL <https://jsite.mhlw.go.jp/osaka-foreigner/>

3. टेक्निकल कामको खोजी

प्राविधिक सीप, मानविय ज्ञान, अन्तर्राष्ट्रिय कार्य, अन्य विभिन्न सिप भएका विदेशी प्राविधिकहरू, नयाँ कामको खोजीका लागि "ओसाकाको विदेशी रोजगार सेवा केन्द्र" मा जान सक्नुहुनेछ ।

VIII-2 श्रम

1. श्रम का शर्तहरू

जापानमा न्यूनतम पालन गर्नु पर्ने कुराहरू श्रम कानून द्वारा निर्धारण गरिएको छ। जापान देश भित्र श्रम गर्दा राष्ट्रियता, धर्म वा सामाजिक स्थितिको कारणले भेदभाव गर्न मनाही छ। रोजगार प्राप्तपछि कामका सर्तहरूबारे रोजगारदातासंग स्पष्ट कुराकानी गर्नुपर्छ। कानूनअनुसार रोजगारदाताले कामदारलाई निम्न मामिलाहरूमा स्पष्ट कागजात दिनुपर्दछ।

- (1) अनुबंध,नियुक्ति अवधि।
- (2) काम गर्ने ठाउँ र कामको बिषय।
- (3) काम सुरु र अन्तको समय,ब्रेक समय,छुट्टीको दिन,ओभरटाइम,ज्याला।
- (4) तलब निर्धारण,गणना र भुक्तानी विधिहरू।
- (5) ज्याला वेतन अन्तिम मिति र भुक्तानीको समय।
- (6) सेवानिवृत्ति र जागिर को बर्खास्त संबन्धि कारणहरू।

यदि बोनस भुक्तानी, सेवानिवृत्ति सुविधाहरू आदि भुक्तान गर्नुपर्ने भए तिनीहरू पनि लेखिन्छन्। पार्टटाइम कामदारहरूका लागि "त्यहाँ तलब,सेवानिवृत्ति भत्ता छ कि छैन" सोध्नुपर्छ। कतिपय स्पस्ट हुन नसक्ने बिषयमा रोजगारदाता कम्पनी र कामदार बिच सोधपुछका माध्यमबाट समाधान हुने भएकाले प्रश्न सोध्ने बानीको विकास आफैबाट गर्नुपर्छ।

2. श्रम मापदण्ड

श्रम मापदण्डले निम्न बिषय समावेश गर्दछ:

(1) श्रम मापदण्ड कानून

A. खारेजको सूचना

रोजगारदाताहरूले कामदार बिरामी वा घाइते भएर काम (काम) बाट विश्राम लिन्छन् भने सो समएमा अनि कामदार ठिक भै काममा फर्किएको ३० दिन सम्म काम बाट निस्कासित गर्न मिल्दैन। अन्यथा कानून कानून द्वारा तय गरिएको क्षतिपूर्ति दिन पर्ने पनि सक्छ।

B. रोजगार खारेजको सूचना

यदि रोजगारदाताले कामदार छोडाउन चाहन्छ भने कम्तिमा 30 दिन पहिले थाहादिनु पर्दछ। ताकी सो अवधिमा कामदारले अर्को काम खोज्न सकोस्।

C. काम दिन नसकेमा

येदि कुनै कारण बस रोजगारदाताले श्रमिकलाई काम दिन सक्दैन भने सो बापत न्यूनतम तलबको ६०% काम नभएपनि दिनु पर्ने हुन्छ।

D. कामको घण्टा

सामान्य नियमको रूपमा, काम गर्ने दिनको 8 घण्टा र ब्रेक 1 घण्टाको ब्यवस्था रहेको छ। त्यस्तै हप्तामा 40 घण्टा भन्दा बढी काम गराउन कानुनीरूपमा निषेध गरिएको छ। निर्धारित समय भन्दा बढी कामको थप ज्याला दिइनेछ।

(2) न्यूनतम ज्याला

कानून अनुसार ज्यालाको न्यूनतम रकम तोकिएको छ । व्यवसायका बारेमा तय गरिएको ज्याला कम्पनीले घटाउन नपाउने ब्यवस्था कानूनमा उल्लेख गरिएको छ ।

3. श्रम निरीक्षण कार्यालय

श्रम सम्बन्धि समयस्या या कुनै आपतकालिन विपद परेको समयमा श्रम सम्बन्धि परामर्शको लागि श्रम मापदण्ड निरीक्षण कार्यालय लाई संपर्क गर्नुहोस्। बिस्तृत जानकारीका लागि कृपया श्रम मानक निरीक्षण कार्यालयको परामर्श शाखामा सम्पर्क गर्नुहोस् ।(परिशिष्ट IV-4)

4. प्रकोपको निगरानी

कामका कारण वा कामको बेला बिरामी वा घाइते भएमा अनि घटनाको श्रम मापदण्ड निरीक्षण कार्यालय द्वारा स्वीकृत भएमा कामको श्रमिक क्षतिपूर्ति बीमा बाट उपचार गर्छ, काम गर्न नसक्दा सम्म को भत्ता, अशक्तता निवृत्तिभरण आदि मिल्छ । थप जानकारीका लागि कृपया श्रम मापदण्डको कार्यालयलाई सम्पर्क गर्नुहोस् ।

5. परामर्श

काम गर्ने अवस्थासंग सम्बन्धित समस्याको परामर्शका लागि ओसाकाको लेबर ब्यूरो कार्यालयमा सम्पर्क गरि विदेशी श्रमिकले परामर्श लिन सकिन्छ। अंग्रेजी, चिनियाँ, पोर्तुगालि, भेतनामी भाषामा पनि सेवा लिन सकिन्छ।
(परिशिष्ट IX-2)

अनि बिदेसी नागरिकको लागि फोन बाट पनि अंग्रेजी, चिनियाँ, पोर्तुगालि, स्पेनिश , ताकारोगु , भेतनामी , म्यानमा, नेपाली भाषामा सेवा लिन सकिन्छ।

(परिशिष्ट IX-2)

6. रोजगार बीमा

येदि कामदार बेरोजगार भएमा आफु र आफ्नो परिवार को व्यवस्थित जीवन मा अनेक असर आउन सक्छ। यो अवस्था मा थोरै भएपनि सहयोगको लागि बेरोजगारी भत्ता को लाव लिन सकिन्छ। तेस को लागि हेलो वर्क मा संपर्क गर्नु होला। तपाइको रोजगार बिमा तपाईं ले काम गर्ने कम्पनीले गराउनु पर्ने हुन्छ।

VIII-3 कर

जापानमा बस्ने मानिसहरु जुन सुकै देश को नागरिक भए पनि नियम अनुसार सबैले आफ्नो कर बुझाउनु पर्छ।

1. कर तिर्ने तरिका

(1) कम्पनी को कामदार भएमा (आयकर, प्रिफेक्चुरल कर, नगरपालिका/गाउँपालिका कर कम्पनी काम गर्ने कामदारले बुझाउनु पर्ने कर तपाईंको तलबबाट घटाइनेछ । तपाईंसँग कम्पनी को काम बाहेक अर्को आमदानी छैन भने तपाईंले अरु कुनै कर सम्बन्धि निबेदन गर्नु पर्दैन ।

(2) कम्पनी को कामदार भएमा तर कर तलबबाट कटौती गरिएको छैन भने तपाईं आफैले कर बुझाउनु पर्ने हुन्छ । साथै कर कार्यालयमा गएर प्रत्येक वर्षको आय रिपोर्ट गर्नु पर्छ । तपाइको आय अनुसार आयकर, प्रिफेक्चुरल कर, नगरपालिका/गाउँपालिका कर को रसिद तपाइको घर मा आउछ अनि तेस्को भुक्तान गर्नुहोला। कम्पनी वा कार्यालयको मालिकको हकमा व्यापारकर पनि अनिवार्य तिर्नुपर्छ ।

2. करका प्रकार

(1) आयकर

कर तलबबाट कटौती गरिएको छैन भने (1 – (2)) , तपाईं आफैले कर बुझाउनु पर्ने हुन्छ । ट्याक्स रिटर्न भनेको तपाईं को एक वर्षको आमदानी अनुसार, तपाईं ले तिर्नुपर्ने कर को हिसाब गरेर कर कार्यालय लाई सुचित गर्ने प्रक्रिया हो।

अन्तिम आयकर रिटर्न प्रत्येक वर्ष फेब्रुअरी 16 देखि मार्च 15 सम्म हुन्छ । ट्याक्स रिटर्न को लागि कर कार्यालयमा गएर निबेदन गर्नुहोस्। निबेदन फारम कर मा कार्यालयमा राखिएको हुन्छ ।

बैंकबाट पैसा लिएर घर किन्दा, प्रकोपको कारण मेडिकल खर्च धेरै भएको वा ठूलो रोग लागेर धेरै पैसा तिर्नु भएको छ भने कृपया कर कार्यालयसँग परामर्श गरि कर कम गर्न पहल लागि पहल गर्नुहोस्।

संसारका विभिन्न देशहरु र जापानको आयकर सम्झौता गरिएको छ। यस बारे अधिक जानकारीको लागि कृपया कर कार्यालयमा वा आफ्नो वाणिज्य दूतावास सोध्नुहोस् । (परिशिष्ट IX-5)

※अंग्रेजीमा आयकरको विवरण

[URL https://www.nta.go.jp/english/taxes/individual/gaikoku301.htm](https://www.nta.go.jp/english/taxes/individual/gaikoku301.htm)

(2) प्रिफेक्चुरल कर, नगरपालिका/गाउँपालिका कर

ओसाका प्रान्तमा बस्ने र न्यूनस्तर भन्दा माथि आय भएका नागरिक हरुले आयकर, प्रिफेक्चुरल कर, नगरपालिका/गाउँपालिका कर तिर्नुपर्ने हुन्छ। पछिल्लो वर्षको आयकर अघिल्लो वर्षको आयबाट निर्धारण गरि कर कटौतीका लागि कर कार्यालयले तपाईंलाई आफ्नो निवासमा चिठी पठाउछ । त्यो रकम तिर्नुपर्ने कर हो । । ट्याक्स रिटर्नको निबेदन गर्नु भएको छ भने, तपाईंले अरु कुनै कर सम्बन्धि निबेदन गर्नु पर्दैन ।

प्रत्येक वर्षको जनवरी 1 मा तपाइको नगरपालिका/गाउँपालिका ले कर फिक्स गर्छन। यदि तपाईं कामदार हुनुहुन्छ भने प्राय जसो काम को तलब बाट कर कटौती गरिन्छ। यदि तलब बाट काटिएको छैन भने तपाईं को घरमा कर को रसिद आउछ अनि तेस्को भुक्तान गर्नुहोला।

ओसाका प्रान्तमा प्रान्तकर आयको 4 % का दरले तोकेएको छ। तेसमा 1800 येन जति थप हुन्छ। (2016-2023 मा वन संरक्षणको लागि आवश्यक स्रोतहरु वर्षमा 300 येन कर थप गरिएको थियो)। नगरपालिका/गाउँपालिका को कर भने कर लाग्ने आय को 6 % रहेको छ र एसमा 3500 यन थप हुन्छ। (कुनै कुनै नगरपालिका/गाउँपालिका भने अपवादको रूपमा प्रान्त कर २% र नगरपालिका/गाउँपालिका 8%लाग्दछ

(3) सम्पत्ति कर

यदि तपाईंसँग रियल इस्टेट जग्गा, भवनहरू वा अवमूल्यन सम्पत्तिहरू छ भने प्रत्येक वर्ष 1 जनवरी भित्र नगरपालिकामा गएर सम्पत्ति कर तिर्नुपर्छ । रियलइस्टेट जग्गा, भवनहरू वा अवमूल्यन सम्पत्तिहरूको प्रत्येक वर्ष 1 जनवरी भित्रमा नगरपालिकामा सम्पत्तिकर नतिरेमा छुट्टै रकम जरिवाना बापत तिर्नुपर्ने नियम छ ।

(4) निजि ड्राइविंग कर, हल्का ड्राइभिग सवारी कर

अप्रिल १ तारिखदेखि सवारीसाधन,मिनी सवारी र मोटरसाइकल धनिलाई कर भुक्तानीका लागि प्रत्येक वर्ष अप्रिल देखि मे तिर्नुपर्ने रकम सहित नगरपालिका वा गाउ पालिकाले चिठी पठाउछ । त्यो बैंक वा सुविधा स्टोरमा गई भुक्तान गर्नुहोस् ।

(5) अन्य करहरू

a) उपभोग कर

वस्तु र सेवाहरूको खरीदमा 10% कर अनिबार्य रुपमा बुझाउनु पर्छ । तर केही खाना र पेयपदार्थमा 8 % कर लागू गरिएको छ ।

b) अन्य

घर जग्गाजमिन प्राप्त गर्दा पनि कर लागू हुनेछ । त्यस बाहेक घर जग्गा सम्पत्ति जोरेमा वा प्राप्त गरेमा कर अनिबार्य तिर्नुपर्छ ।

VIII-4 बैंक तथा रेमिट्यान्स

1. बैंक

जापानी कम्पनीमा काम गर्ने अनि जापानमा छ महिना भन्दा बढी बसेको हुनु हुन्छ भने बैंकमा खाता खोल्न सकिन्छ । खाता खोल्नका लागि आवश्यक प्रक्रियाहरूका बारेमा बैंकमा सम्पर्क गर्नुहोस । खाता खोल्नका लागि आवश्यक सामग्रीहरू जस्तै निवास कार्ड, हानको छाप र र अरु बैंकले मागेका कागज हरु लगी खाता खोल्न सकिन्छ । खाता खोलिसकेपछि तत्कालका लागि पासबुक दिने गर्दछ । यसले लेनदेनको रेकर्ड र प्रमाणित गर्न मदत गर्दछ । त्यस पछि तपाइले क्यास कार्ड पाउनु हुन्छ जुन तपाइले बैंक को ATM हरु बाट सजिलै पैसा झिक्न राख्न प्रयोग गर्न सक्नु हुन्छ। सामान्यतया बिहान 9:00 देखि 3:00 सम्म बैंक खुला रहन्छ (शनिबार र आइतबार बाहेक) । क्यास कार्ड भएमा अन्य समयमा पनि ATM मेसिन मार्फत पैसा झिक्न राख्न काम गर्न सक्नुहुन्छ । । कन्भिनी र एकि मा पनि ATM राखिएको हुन्छ (एस मा समय अनुसार पैसा निकाले राखे बापत थोरै सुल्क लाग्छ)

2. हुलाकबैंक

जापानमा हुलाक कार्यालयले बैंकको जस्तै सेवा पनि सुबिधा प्रदान गर्दछ । हुलाकमा पत्र, समान पठाउन मात्र नभएर अरु थप सुबिधा पनि पाउन सकिन्छ। निवास कार्ड भएमा जो कोहीले पनि खाता खोल्न सकिन्छ। यसले बैंकको जस्तै एटीएम क्यास कार्ड कार्ड पनि जारी गर्दछ । हुलाक प्रायः बिहान 9 बजेदेखि साँझ 4 बजेसम्म खुला हुन्छ । नयाँ वर्षका दिन, शनिवार र आइतवार छुट्टि रहने छ ।

3. बिदेशी रेमिट्यान्स

वैदेशिक रेमिट्यान्सका लागि बैंक र हुलाक कार्यालयबाट सामान्य विधि प्रयोग मार्फत रकम ट्रांसफोर गर्न सकिन्छ । पंजीकृत कोषहरू मार्फत पनि सेवाको प्रयोग गर्न सकिन्छ । यसबाट पैसा पठाउन बैंक भन्दा सस्तो पर्छ । यो राष्ट्रिय कोषव्यूरोमा दर्ता गरिएको व्यापारीहरूको सूची हो।

[URL https://www.fsa.go.jp/menkyo/menkyoj/shikin_idou.pdf](https://www.fsa.go.jp/menkyo/menkyoj/shikin_idou.pdf)

केही बैंकहरूले विदेशी रेमिट्यान्सहरू सम्हाल्दैनन्, त्यसैले तपाईं सावधान रहनु होला । वैदेशिक रेमिट्यान्सका सेवाहरू अन्तर्राष्ट्रिय रेमिट्यान्स र हुलाक कार्यालयहरूमा उपलब्ध छ । जहाँ खाताबाट खातामा पैसा स्थानान्तरण गर्ने विधिसँगै, मनी अर्डर र एक्सचेन्ज सर्टिफिकेट दिने काम गर्छ । अर्डरका लागि हरु बैंक र हुलाक कार्यालयहरू प्रयोग गर्न सकिन्छ ।

VIII-5 पेन्सन

२० बर्ष भन्दा माथि र ६० बर्ष भन्दा कम उमेरका विदेशी नागरिकले जापान मा काम गर्ने विदेशी नागरिक पनि पेन्सन तिर्नु पर्ने हुन्छ । विदेशी नागरिक छिर्ने पेन्सन कोसेइ पेन्सन र कोकुमिन पेन्सन भन्ने दुइ थरि को पेन्सेन हुन्छ। सामान्य तथा यो दुइ मध्ये एक मा पेन्सन छिरिन्छ ।

1. कल्याणकारी बीमा

२० बर्ष भन्दा माथिका ५ जना वा सो भन्दा बढी कर्मचारीले काम गरिराखेको कम्पनीले निवृत्तिभरण, पेन्सन र रास्ट्रिय बीमामा अनिवार्य सामेल हुनैपर्छ। पार्ट-टाइमर र नियमित कर्मचारीको हकमा अनिवार्य नभएर इच्छा भएमा सहभागिता जनाउन सकिने ब्यवस्था रहेको छ । बीमा प्रीमियम कम्पनीले 50% र कामदारले तलबबाट 50% रकम तिर्नुपर्ने नियम छ । रकमको दर कामदार र बोनसको मात्रामा निर्भर रहन्छ। बीमा प्रीमियमहरू कम्पनी मार्फत भुक्तान गरिन्छ।

(*) 1 हप्तामा २० घण्टा भन्दा बढि काम

2 एक बर्ष भन्दा बढी कामको लागि

3 महिनामा ८८ हजार जापानीयान भन्दा बडी कमाई भएको

4 विद्यार्थी नभएको

5 रोजगारदाता कम्पनीमा 501 भन्दा बढी कामदार भए

उल्लेख गरिए अनुसार 1 देखि 5 सम्म भित्रका सबै बिमामा सहभागिता हुनेछन् ।

2. राष्ट्रिय पेन्सन बीमा

येदि तपाईं कोसेइ पेन्सनको मेम्बर हैन भने कोकुमिन पेन्सनको मेम्बर बन्न पर्ने हुन्छ पर्छ। तपाईंको आए जति भए पनि प्रतिमहिना 16,590 का दरले (2022 साल अनुसार) तिर्नु पर्छ ।। बीमा शुल्क तिर्न कठिन छ, जस्तै पर्याप्त आमदानी नभएको बेलामा आदि मा पेन्सन कार्यलय गयर सल्ला गरेमा, तिर्नु पर्ने रकम पछि तिर्ने वा कम तिर्ने आदि मिलाउने बेबस्था हुन्छ। थप नजिकको पेन्सन कार्यलय मा बुज्नु होला।

3. पेन्सन रकम फिर्ता

कोसेइ पेन्सन र कोकुमिन पेन्सनमा तपाईं ले तिरेको पैसा निकाल्न मिल्नने बेबस्था छ। येदि तपाइले छ महिना भन्दा बेसी पेन्सन तिर्नु भएको छ र येदि तपाईं कुनै कारण बस सोदेश फिर्ता हुनु भयो भने फिर्ता भएको २ वर्ष भित्र पेन्सन फिर्ताको निबेदन दिनु भयो भने पेन्सन को केहि पैसा फिर्ता हुन्छ। तर येदि तपाइले १० वर्ष भन्दा बडी पेन्सन लि सक्नु भएको छ भने तपाइले पैसा फिर्ता नपाउन सक्नु हुन्छ। थप जानकारी को लागि नजिक को पेन्सन कार्यलयमा संपर्क गर्नु होला। (परिशिष्टIX -1).